

**HET
ERASMUS**

DEELONDERZOEK FINANCIËN BESTUURLIJKE SAMENWERKING HET ERASMUS EN OSG HENGEL

VERSIE

1.2 20230517

EIGENAAR

N. Brand – J.G.J. Mensen

HET
ERASMUS

VERSIEGESCHIEDENIS

V1.2 def

HET
ERASMUS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
KANSEN – RISICO'S - MEERWAARDE FUSIE	5
Kansen bestuurlijke fusie	5
Risico's Bestuurlijke fusie	5
Financiële effecten bestuurlijke fusie	5
FINANCIELE ANALYSE	6
Balansontwikkeling	6
Resultaatontwikkeling	10
Overhead	13
Kengetallen	14
Administratieve organisatie en interne beheersing	15
Controleverschillen	15
Besturingsfilosofie	16
Ouderbijdragen en andere private geldstromen	16
Private Reserves	16
Leerlingenprognose middellange termijn	17
Verbonden Partijen	18
Bronnen	18

HET
ERASMUS

INLEIDING

In het kader van een mogelijke bestuurlijke samenwerking tussen Het Erasmus Almelo en OSG Hengelo zijn er op verschillende vlakken deelonderzoeken gestart. Voor de financiën van beide organisaties heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van de mogelijke kansen en risico's van een bestuurlijke samenwerking op zowel langere als korte termijn. De hiervoor gehanteerde gegevens zijn ontleend aan de jaarrekening 2021 (voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring), de goedgekeurde meerjarenbegroting 2023 e.v. , het accountantsverslag 2021, de managementletter 2022 aangevuld met informatie uit de gesprekken tussen de financieel verantwoordelijken. In de navolgende hoofdstukken zullen verschillende thema's nader toegelicht worden.

**HET
ERASMUS**

KANSEN – RISICO'S - MEERWAARDE FUSIE

KANSEN BESTUURLIJKE FUSIE

Het mogelijk samengaan van Het Erasmus Almelo met OSG Hengelo geeft op financieel vlak kansen voor zowel de kwetsbaarheid van beide organisaties op personeel vlak als ook daadwerkelijk in geldelijke zin. Een aantal zaken die hier op voorhand genoemd kunnen worden zijn:

- Verkleinen kwetsbaarheid sleutelposities;
- Kennisdeling;
- Betere taakverdeling en meer mogelijkheid tot specialisatie medewerkers;
- Effectievere inzet medewerkers: nu wordt bepaalde taken bij beide scholen afzonderlijk gedaan (bijv. beleidsontwikkeling of bestuursvertegenwoording), die wellicht straks voor beide scholen toepasbaar zijn.

RISICO'S BESTUURLIJKE FUSIE

Beide organisaties hebben een risico-analyse gemaakt en de risico's zijn opgenomen in de jaarrekening. Ten aanzien van de continuïteit van beide organisatie kan worden aangegeven dat hier geen risico in schuilt, hiervoor wordt eveneens jaarlijks een paragraaf opgenomen in de jaarrekening en deze wordt jaarlijks bijgesteld. Met name de ontwikkeling van de leerlingaantallen blijft een onzekere factor. Het is dus van belang om een flexibele schil in het personeelsbestand aan te houden.

FINANCIËLE EFFECTEN BESTUURLIJKE FUSIE

De financiële effecten van het bestuurlijk samengaan hangen af van meerdere factoren en keuzes (centraal/decentraal). Het is dus niet eenvoudig om hier een concrete raming voor af te geven. We onderscheiden een drietal categorieën:

- Op het niveau van bestuur/RvT zal een besparing worden gerealiseerd. De intentie om met 1 bestuurder en 1 RvT te gaan werken levert een geschatte besparing van 100k – 150k op jaarbasis;
- Bij het stafbureau zal ook (op termijn) een besparing mogelijk zijn. Hetzij in de personele bezetting (bij natuurlijk verloop) of in de huisvestingslasten (terugbrengen m2). Ook aanverwante diensten zoals bijvoorbeeld inhuur van de accountant kunnen besparingen opleveren. Het is een mooie ambitie om de kosten van het stafbureau tenminste met de verwachte demografische krimp te laten dalen.
- Voordelen op het gebied van gezamenlijke inkoop en gebruik licenties nader onderzoeken op mogelijke besparingen.

HET
ERASMUS

FINANCIELE ANALYSE

BALANSONTWIKKELING

Voor beide Stichtingen is in kaart gebracht hoe de balansontwikkeling eruit ziet op basis van de jaarrekening 2021, rolling forward 2022 en de begroting 2023 e.v. In de onderstaande overzichten is per stichting de ontwikkeling van de balans weergegeven voor de jaren 2021 t/m 2026. Tenslotte zijn beide balansen geconsolideerd, waarbij nog geen rekening is gehouden met de mogelijke financiële besparingen.

Onderstaand de balansontwikkeling van Het Erasmus Almelo.

HET ERASMUS

(Meerjaren)balans 2023-2026

HET ERASMUS

Jaarrekening			Rolling forward		Begroting		
Activa		2021	2022	2023	2024	2025	2026
1.2	Materiële vaste activa	6.171.000	5.950.000	6.376.000	6.480.000	6.498.000	5.981.000
1.5	Overige vlottende activa	658.000	1.855.000	2.605.000	2.485.000	2.365.000	2.245.000
1.7	Liquide middelen	8.730.000	11.653.000	9.735.000	7.675.000	6.029.000	6.016.000
Totale activa		15.559.000	19.458.000	18.716.000	16.640.000	14.892.000	14.242.000

Jaarrekening			Rolling forward		Begroting		
Passiva		2021	2022	2023	2024	2025	2026
2.1	Eigen vermogen	8.684.000	11.537.000	10.974.000	9.397.000	8.096.000	8.073.000
2.2	Voorzieningen	4.287.000	4.725.000	4.947.000	4.473.000	4.051.000	3.449.000
2.3	Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
2.4	Kortlopende schulden	2.588.000	3.196.000	2.795.000	2.770.000	2.745.000	2.720.000
Totale passiva		15.559.000	19.458.000	18.716.000	16.640.000	14.892.000	14.242.000

Bij de balansontwikkeling van Het Erasmus Almelo kunnen de volgende bijzonderheden worden aangemerkt:

- De panden van het Centraal Bureau en Kanaalschool Noord zijn (zowel juridisch als economisch) eigendom van Het Erasmus. Datzelfde geldt nu nog voor Kanaalschool Zuid maar deze zal binnenkort worden overgedragen aan de gemeente conform afspraak HVP 2023. Bij de overdracht wordt er geen winst gemaakt. De Kanaalschool Zuid wordt overgedragen aan de Gemeente Almelo waarbij de opbrengst wordt geherinvesteerd. Kanaalschool Noord en het Centraal bureau blijven eigendom. Het is nog onbekend hoe hier de komende 5 jaar mee omgegaan wordt. Deze locaties worden gehanteerd als flexibele schil voor de huisvesting. Alle genoemde panden worden op basis van aanschafwaarde lineair in 30 jaar afgeschreven waarbij (vooralnog) geen rekening wordt gehouden met restwaarde. In het gebouw Kanaalschool Noord zitten voor zover bekend geen stille reserve. Het Centraal Bureau bevat vermoedelijk ca. 300K a 400K stille reserve, dit betreft een voorlopige grove schatting.

HET
ERASMUS

- In het HVP (Huisvestingsprogramma Gemeente Almelo) 2023 is aan Het Erasmus een bedrag van € 2,2 miljoen toegekend voor het realiseren van een capaciteitsuitbreiding van 920 m² bij de locatie mavo/havo/vwo. Het Erasmus is lopende 2022 al begonnen met de uitvoering van de realisatie en heeft derhalve een deel voorgefinancierd (per balansdatum 31-12-22) circa € 1,2 miljoen.
- In februari 2023 is een overeenkomst van geldlening met SFBVR (Stichting Facilitair Beheer van Renneslaan – 3 bestuurders: Het Erasmus, Camel College, Het Noordik) getekend ter grootte van € 2 miljoen voor (ver-)nieuwbouw. Dit bedrag is overgemaakt naar de SFBVR en zal via een vastgesteld betaalschema in 20 jaar worden terugbetaald terugbetaald (mutatie is verwerkt in bovenstaande begroting);
- Onder het Eigen vermogen is een bestemmingsreserve huisvesting opgenomen van circa € 1,6 miljoen deze dient ter dekking van de afschrijvingslasten van de ver-/nieuwbouw realisatie van de HV-locatie. Bij deze rond 2015 gerealiseerde kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van het gebouw heeft Het Erasmus € 3 miljoen aan eigen middelen besteed. Met de GMR is overeengekomen dat de afschrijvingslasten niet ten laste van het onderwijs proces komen maar bekostigd worden uit de reserves.
- Voor het bepalen van de voorziening voor groot onderhoud wordt nog gebruik gemaakt van het "overgangsregime" m.a.w. de keuze en overstap naar de componentenbenadering of de methode van activeren en afschrijven moet nog worden gemaakt. Er is nog niet berekend wat de financiële consequenties van deze schattingswijziging zijn.
- De private reserves zijn gevormd uit hoofde van het leermiddelenfonds € 666.000

Het Erasmus heeft de volgende contractuele verplichtingen aangegaan die niet in de balans van 2022 zijn opgenomen:

- Op 14 februari 2023 is een overeenkomst van geldlening gesloten tussen Stichting OSG Erasmus en Stichting Facilitair Beheer van Renneslaan ter grootte van € 2.000.000. De looptijd van deze geldlening bedraagt 30 jaar vanaf 1 augustus 2023. Deze geldlening is gekoppeld aan het gebruiksrecht van het schoolgebouw aan de Van Renneslaan voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst Duurzaam Vmbo Almelo. De stichting Facilitair Beheer van Renneslaan is aangemerkt als centrale dienst bij DUO (Dienst uitvoering onderwijs) en is opgenomen in het overzicht verbonden partijen (D2).
- Er zijn meerdere contractuele verplichtingen deze zijn echter niet in de balans opgenomen.

HET
ERASMUS

Onderstaand de balansontwikkeling van OSG Hengelo.

OSG HENGelo

(Meerjaren)balans 2023-2026

Jaarrekening 2021			Rolling forward		Begroting		
Activa			2022	2023	2024	2025	2026
1.2	Materiële vaste activa	5.147.000	5.314.000	5.523.000	5.525.000	5.535.000	5.543.000
1.5	Overige vlottende activa	906.000	906.000	906.000	906.000	906.000	906.000
1.7	Liquide middelen	7.511.000	7.185.000	6.805.000	6.805.000	6.714.000	6.696.000
Totale activa		13.564.000	13.405.000	13.234.000	13.236.000	13.155.000	13.144.000

Jaarrekening 2021			Rolling forward		Begroting		
Passiva			2022	2023	2024	2025	2026
2.1	Eigen vermogen	5.840.000	5.583.000	5.307.000	5.318.000	5.323.000	5.330.000
2.2	Vorzieningen	4.680.000	4.827.000	4.933.000	4.923.000	4.837.000	4.819.000
2.3	Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
2.4	Kortlopende schulden	3.045.000	2.995.000	2.995.000	2.995.000	2.995.000	2.995.000
Totale passiva		13.564.000	13.405.000	13.234.000	13.236.000	13.155.000	13.144.000

Bij de balansontwikkeling van OSG Hengelo kunnen de volgende bijzonderheden worden aangemerkt:

- De voorziening groot onderhoud is met ingang van het verslagjaar 2021 niet langer verwerkt op basis van de egalisatiemethode maar op basis van de componentenmethode. Dit heeft forse consequenties voor het weerstandsvermogen gehad. In het jaar 2021 is € 1,7 mln. onttrokken aan het eigen vermogen en toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud.
- Voor wat betreft de ICT-hardware kopen de leerlingen van de OSG zelf hun device en wordt er een bijdrage verstrekt vanuit de OSG in de aanschaf van de device (€ 200,- iPad, € 350 laptop). Dit is niet het geval bij Het Erasmus (BYOD).
- De diverse voorzieningen zijn berekend op basis van voorzichtigheid.
- De waardering van de voorraden heeft binnen de OSG Hengelo niet plaatsgevonden de kosten hiervan zijn rechtstreeks in de Staat van Baten en Lasten verantwoord.
- De private reserves zijn gevormd uit hoofde van het leermiddelenfonds € 323.000

**HET
ERASMUS**

Stichting OSG Hengelo is de volgende contractuele verplichtingen aangegaan die niet in de balans van 2022 zijn opgenomen:

	Bedrag boekjaar	2023 < 1 jaar	2024 -2027 1 - 5 jaar	2027 > 5 jaar
Huurcontracten	144.916	120.826	100.376	0
Schoonmaakcontracten	452.406	460.000	460.000	0
Energiecontracten	221.772	230.000	230.000	0
Leermiddelen	683.882	683.882	683.880	0
ICT en beheercontracten	190.822	192.000	0	0
Kopieerapparatuur	17.320	20.000	20.000	0
Verzekeringen	191.476	193.000	105.000	0
Personele contracten	42.326	42.500	42.800	0
Totaal	1.944.920	1.942.208	1.642.056	0

Na de bestuurlijke fusie ziet de balansontwikkeling van beide organisatie er als volgt uit.

HET ERASMUS - OSG HENGELO

(Meerjaren)balans 2023-2026

Jaarrekening			Begroting				
Activa			2022	2023	2024	2025	2026
1.2	Materiële vaste activa	11.318.000	11.264.000	11.899.000	12.005.000	12.033.000	11.524.000
1.5	Overige vlottende activa	1.564.000	2.761.000	3.511.000	3.391.000	3.271.000	3.151.000
1.7	Liquide middelen	16.241.000	18.838.000	16.540.000	14.480.000	12.743.000	12.712.000
Totale activa		29.123.000	32.863.000	31.950.000	29.876.000	28.047.000	27.386.000

Jaarrekening			Begroting				
Passiva			2022	2023	2024	2025	2026
2.1	Eigen vermogen	14.524.000	17.120.000	16.281.000	14.715.000	13.419.000	13.403.000
2.2	Voorzieningen	8.967.000	9.552.000	9.880.000	9.396.000	8.888.000	8.268.000
2.3	Langlopende schulden	-	0	0	0	0	0
2.4	Kortlopende schulden	5.633.000	6.191.000	5.790.000	5.765.000	5.740.000	5.715.000
Totale passiva		29.123.000	32.863.000	31.950.000	29.876.000	28.047.000	27.386.000

HET
ERASMUS

RESULTAATONTWIKKELING

Voor beide Stichtingen zijn de ontwikkelingen van de resultaten en leerlingaantallen inzichtelijk gemaakt o.b.v. de meerjarenbegroting 2023-2026. In de onderstaande overzichten is per stichting de resultaatontwikkeling weergegeven voor de jaren 2021 t/m 2026. Tenslotte zijn beide resultatenoverzichten geconsolideerd, hierbij zijn de mogelijke financiële besparingen buiten beschouwing gelaten.

Onderstaand de meerjarenprognose van Het Erasmus Almelo.

HET ERASMUS (Meerjaren)begroting 2023-2026							
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal leerlingen bekostiging	2.167	2.165	2.165	2.212	2.060	1.889	1.818
Baten							
Rijksbijdragen	24.596.000	24.968.000	28.309.000	26.357.000	22.168.000	20.564.000	19.786.000
Overige overheidsbijdragen	29.000	30.000	30.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Overige baten	357.000	473.000	443.000	397.000	358.000	348.000	343.000
Totaal baten	24.982.000	25.471.000	28.782.000	26.789.000	22.561.000	20.947.000	20.164.000
Lasten							
Personeelslasten	19.028.000	19.949.000	20.363.000	21.330.000	18.751.000	17.140.000	15.238.000
Afschrijvingen	770.000	746.000	768.000	802.000	885.000	904.000	929.000
Huisvestingslasten	2.012.000	1.910.000	1.871.000	2.337.000	1.938.000	1.780.000	1.780.000
Overige lasten	2.346.000	2.974.000	2.947.000	2.943.000	2.624.000	2.484.000	2.300.000
Totaal lasten	24.156.000	25.579.000	25.949.000	27.412.000	24.198.000	22.308.000	20.247.000
Saldo baten en lasten	826.000	-108.000	2.833.000	-623.000	-1.637.000	-1.361.000	-83.000
Financiële baten en lasten	-17.000	0	20.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Resultaat	809.000	-108.000	2.853.000	-563.000	-1.577.000	-1.301.000	-23.000

In 2023 wordt bij Het Erasmus de laatste tranche van de NPO-middelen ontvangen. De middelen worden vervolgens ingezet in de jaren t/m 2025. Tussen de verschillende boekjaren ontstaan forse resultaatverschillen vanwege betalingsritme.

NPO Resultaten voor de achtereenvolgende jaren geven het volgende beeld:

2021: € 893.000
 2022: B: € 442.000 R: € 1.249.000
 2023: € 310.000
 2024: € 1.239.000 -/-
 2025: € 1.109.000 -/-

HET
ERASMUS

Het Erasmus heeft uit voorzichtigheidsoverwegingen voor de komende jaren in de begroting rekening gehouden met een positief saldo aan rentebaten van € 60.000. Als gecalculeerd word met een positieve rentebate van ca. 2% over € 10 mln. zal dit leiden tot een extra positief resultaat van ca € 140.000 per jaar.

Onderstaand de meerjarenprognose van OSG Hengelo.

OSG Hengelo

(MEERJAREN)BEGROTING 2023-2027

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal leerlingen bekostiging	2.673	2.545	2.545	2.555	2.559	2.479	2.514
Baten							
Rijksbijdragen	27.639.000	25.845.000	27.412.000	27.233.000	25.380.000	24.439.000	24.729.000
Overige overheidsbijdragen	131.000	27.000	48.000	77.000	27.000	27.000	0
Overige baten	578.000	527.000	752.000	688.000	643.000	633.000	639.000
Totaal baten	28.348.000	26.400.000	28.212.000	27.998.000	26.051.000	25.099.000	25.368.000
Lasten							
Personeelslasten	21.694.000	20.444.000	22.180.000	21.665.000	19.700.000	18.792.000	19.057.000
Afschrijvingen	869.000	865.000	865.000	812.000	799.000	790.000	792.000
Huisvestingslasten	2.012.000	1.859.000	1.923.000	2.139.000	2.139.000	2.139.000	2.139.000
Overige lasten	3.171.000	3.164.000	3.493.000	3.659.000	3.402.000	3.374.000	3.373.000
Totaal lasten	27.745.000	26.333.000	28.461.000	28.275.000	26.039.000	25.094.000	25.361.000
Saldo baten en lasten	603.000	67.000	-249.000	-276.000	11.000	5.000	7.000
Financiële baten en lasten	0	0	-8.000	0	0	0	0
Resultaat	603.000	67.000	-257.000	-276.000	11.000	5.000	7.000

In 2023 wordt bij OSG Hengelo de laatste tranche over het schooljaar 2022-2023 van de NPO-middelen ontvangen. De middelen worden bij de OSG Hengelo ingezet in de kalenderjaren 2021, 2022 en 2023. Hier geldt eveneens dat er forse resultaatverschillen ontstaan vanwege betalingsritme.

NPO Resultaten voor de achtereenvolgende jaren geven het volgende beeld:

2021: € 1.275.000
 2022: € 578.000 -/-
 2023: € 697.000 -/-

In afwijking op de rentebaten van Het Erasmus heeft OSG Hengelo uit voorzichtigheidsoverwegingen voor de komende jaren in de begroting geen rekening gehouden met een positief saldo aan rentebaten. Als gecalculeerd word met een positieve rentebate van ca. 2% over bijna € 7 mln. zal dit leiden tot een extra positief resultaat van gemiddeld € 135.000 per jaar.

HET
ERASMUS

Na de bestuurlijke samenvoeging ziet de meerjarenprognose van beide organisaties er als volgt uit.

HET ERASMUS - OSG HENGLO

(Meerjaren)begroting 2023-2026

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal leerlingen bekostiging	4.840	4.710	4.710	4.767	4.619	4.368	4.332
Baten							
Rijksbijdragen	52.235.000	50.813.000	55.721.000	53.590.000	47.548.000	45.003.000	44.515.000
Overige overheidsbijdragen	160.000	57.000	78.000	112.000	62.000	62.000	35.000
Overige baten	935.000	1.000.000	1.195.000	1.085.000	1.001.000	981.000	982.000
Totaal baten	53.330.000	51.871.000	56.994.000	54.787.000	48.612.000	46.046.000	45.532.000
Lasten							
Personeelslasten	40.722.000	40.393.000	42.543.000	42.995.000	38.451.000	35.932.000	34.295.000
Afschrijvingen	1.639.000	1.611.000	1.633.000	1.614.000	1.684.000	1.694.000	1.721.000
Huisvestingslasten	4.024.000	3.769.000	3.794.000	4.476.000	4.077.000	3.919.000	3.919.000
Overige lasten	5.517.000	6.138.000	6.440.000	6.602.000	6.026.000	5.858.000	5.673.000
Totaal lasten	51.901.000	51.912.000	54.410.000	55.687.000	50.237.000	47.402.000	45.608.000
Saldo baten en lasten	1.429.000	-41.000	2.584.000	-899.000	-1.626.000	-1.356.000	-76.000
Financiële baten en lasten	-17.000	0	12.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Resultaat	1.412.000	-41.000	2.596.000	-839.000	-1.566.000	-1.296.000	-16.000

Bij bovenstaande meerjarenbegroting kunnen de volgende bijzonderheden worden opgemerkt:

- Voor het kalenderjaar 2023 zijn er voor beide organisatie op dit moment geen majeure afwijkingen ten opzichte van de begroting.
- Het jaar 2023 is het laatste jaar dat beide organisaties NPO-middelen ontvangen.
- In de geconsolideerde situatie is voornamelijk nog geen rekening gehouden met de besparingen die voortvloeien uit de mogelijke bestuurlijke samenwerking.
- Voor beide organisaties is geconstateerd dat de flexibele schil (zowel de tijdelijke contracten als het natuurlijk verloop) in kwantitatieve zin voldoende groot is om de toekomstige reductie van de personeelslasten te realiseren.
- Beide organisaties participeren in een Samenwerkingsverband Passend onderwijs. Door te hoge verwijzingen naar het vso dreigt voor de bij beide SWV's aangesloten schoolbesturen met ingang van 2024 een verhoogde financiële korting.

HET
ERASMUS

OVERHEAD

Beide organisaties hebben hun eigen systeem van doorberekenen van de overheadkosten naar de scholen. Dit is onderverdeeld in de kosten van het Centraal Bureau/Stafbureau en de bovenschoolse kosten. Beide methodieken zijn met elkaar vergeleken en hieruit komt naar voren dat de bovenschoolse kosten niet vergelijkbaar met elkaar worden geadministreerd. Voor wat betreft de kosten van het Centraal Bureau/Stafbureau wordt dit nagenoeg op eenzelfde wijze verantwoord. In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt wat de kosten per organisatie zijn, bovendien is aangegeven hoeveel deze kosten per leerling zijn en hoe deze lasten zich verhouden tot de totale lasten.

HET ERASMUS - OSG HENGelo

Begrote kosten 2023 Stafbureau

HET
ERASMUS

	Het Erasmus Begroot 2023	OSG Hengelo Begroot 2023	Totaal Begroot 2023
Aantal leerlingen bekostiging	2.212	2.555	4.767
Baten			
Overige baten	38.000	0	38.000
Totaal baten	38.000	0	38.000
Lasten			
Personeelslasten	1.289.000	1.308.000	2.597.000
Afschrijvingen	10.000	17.000	27.000
Huisvestingslasten	58.000	118.000	176.000
Overige lasten	28.000	23.000	51.000
Totaal lasten	1.385.000	1.466.000	2.851.000
Saldo baten en lasten	-1.347.000	-1.466.000	-2.813.000
Kosten per leerling	-609	-574	-590
Percentage van de totale lasten	-4,9%	-5,2%	-5,1%

Uit bovenstaande en ons onderzoek kan geconcludeerd worden dat de opbouw en kosten van het Centraal Bureau/Stafbureau van beide organisaties nagenoeg gelijk aan elkaar zijn.

HET
ERASMUS

KENGETALLEN

De verantwoording van scholen over haar vermogenspositie is een belangrijk thema. Het is mogelijk om vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar de financiële positie van een schoolbestuur. Er kan bijvoorbeeld gekeken worden naar landelijke criteria en benchmarks van bekende ratio's zoals solvabiliteit en liquiditeit.

Naast de landelijke criteria is het tevens van belang om als schoolbestuur eigen beleid te formuleren betreffende de gewenste hoogte van de vermogenspositie. De bepaling van deze hoogte zou idealiter in samenhang moeten worden gezien met het risicoprofiel van de organisatie. Beide organisatie hebben hiervoor ieder een eigen interne norm vastgesteld, welke stringenter zijn dan de norm van de inspectie.

In onderstaande tabel zijn, op basis van de opgestelde meerjarenbegroting, de verwachte ontwikkelingen van de belangrijkste kengetallen weergegeven. Deze worden voor de vergelijkbaarheid vergeleken met landelijke normen van de inspectie.

HET ERASMUS - OSG HENGelo

Kengetallen (2021-2026)

	Norm Inspectie	Rekening 2021	Rolling forward 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
a) Solvabiliteit II : > 30%							
(Eigen vermogen + voorzieningen)/totaal vermogen							
Het Erasmus		83%	84%	85%	83%	82%	81%
OSG Hengelo		78%	78%	77%	77%	77%	77%
Het Erasmus - OSG Hengelo		81%	81%	82%	81%	80%	79%
b) Weerstandsvermogen: > 5%							
Eigen vermogen/totale baten							
Het Erasmus		35%	40%	41%	42%	39%	40%
OSG Hengelo *		21%	20%	19%	20%	21%	21%
Het Erasmus - OSG Hengelo		27%	30%	30%	30%	29%	29%
c) Liquiditeit (current ratio): > 0,75							
Vlottende activa/vlottende passiva							
Het Erasmus		3,6	4,2	4,4	3,7	3,1	3,0
OSG Hengelo		2,8	2,7	2,6	2,6	2,5	2,5
Het Erasmus - OSG Hengelo		3,2	3,5	3,5	3,1	2,8	2,8
d) Rentabiliteit * > 0%							
Resultaat/totale baten							
Het Erasmus		3,2%	9,9%	-2,1%	-7,0%	-6,2%	-0,1%
OSG Hengelo		2,1%	-0,9%	-1,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Het Erasmus - OSG Hengelo		2,6%	4,6%	-1,5%	-3,2%	-2,8%	0,0%

* De negatieve rentabiliteit in enig jaar bij beide organisaties wordt veroorzaakt door het betaalritme van de NPO-gelden. De NPO-gelden zijn voorafgaand aan de jaren met een negatieve rentabiliteit ontvangen en worden in de opvolgende jaren aangewend waarvoor deze bestemd zijn. Wat betreft Het Erasmus heeft dit eveneens betrekking op bewust interen op het vermogen omdat er anders sprake is van een te hoog normatief vermogen.

De conclusie is dat de kengetallen laten zien dat beide scholen er financieel gezond voor staan.

HET
ERASMUS

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE BEHEERSING

In de management letter 2022 van beide organisaties zoals deze door Van Ree (beide organisaties hebben dezelfde huisaccountant) is opgesteld wordt een uiteenzetting gegeven van de bevindingen en adviezen inzake de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen. De adviezen die hieruit voortkomen zien toe op het behalen van de doelstellingen op het gebied van de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de rechtmatige besteding van publieke middelen. De aanbevelingen die op korte termijn (< 1 jaar) opvolging vragen hebben een classificatie 'hoog' (lees: urgent) gekregen en worden hierna weergegeven.

Het Erasmus:

- Social engineering
Wij adviseren u het aspect van bewustwording omtrent cybersecurityrisico's te verhogen door beleid hierop aan te scherpen, uitkomsten te monitoren en periodiek te evalueren en te rapporteren op dit gebied. Ten aanzien van het aanscherpen adviseren wij het bewustzijn te testen, bijvoorbeeld middels fake fishing e-mails, USB/flash drive drop attacks, et cetera.
- Rapportage Cybersecurity en IT-performance
Wij adviseren u ten aanzien van cybersecurity het risicobeleid te formaliseren, waarbij risicoanalyse & risicobereidheid, de respons en rapportage op basis van monitoring gedegen wordt vormgegeven.

OSG Hengelo

- Instellingen bankomgeving
Waarborg dat bankpassen op naam staan van de medewerkers die ook taken uitvoeren met bankpassen.
- VOG's
Waarborg dat VOG aanwezig zijn in de personeelsdossiers en dat deze tijdig (voor indiensttreding) zijn afgegeven.

CONTROLEVERSCHILLEN

De accountant heeft bij de controle van de jaarrekening 2021 bij beide organisaties geen ongecorrigeerde materiële controleverschillen geconstateerd die zij moeten melden. Het overzicht van de ongecorrigeerde controleverschillen die de rapportagetolerantie overstijgen zijn onderstaand weergegeven.

Het Erasmus

- € 22.125 Betrof bekostiging Nieuwkomers

OSG Hengelo

- € 28.448 Afwijking onderhoudsvoorziening
- € 81.500 Dotatie voorziening spaarverlof is te hoog opgenomen
- € 44.578 -/- De aan 2021 toe te rekenen deelnemerskosten VAVO zijn geboekt in 2022
- € 14.345 De aan 2021 toe te rekenen baten zijn in 2022 verantwoord

Tijdens het opstellen van dit rapport zijn de controleverschillen over 2022 nog niet bekend.

**HET
ERASMUS**

BESTURINGSFILOSOFIE

De besturingsfilosofie bij Het Erasmus en ook bij OSG Hengelo is om verantwoordelijkheden laag in de organisatie te leggen. Dat wil zeggen dat voortdurend afgewogen wordt welke meerwaarde of wellicht wettelijke context er is om zaken centraal in te regelen. Indien deze er niet is zou de ruimte zoveel mogelijk decentraal moeten worden gelegd bij de scholen.

Ten aanzien van functiebouwwerk en verplichtingen/flexibele schil/formatiebeleid worden centraal de kaders vastgesteld waarbinnen de scholen zelf de mogelijkheid hebben binnen de kaders invulling te geven aan het beleid. Dit geldt eveneens voor de andere verschillende disciplines binnen de organisatie (onderwijs, financiën, ICT, facilitair, kwaliteit).

De dekking van personele effecten liggen bij zowel bij Het Erasmus als OSG Hengelo op schoolniveau. De VO-locaties zijn voldoende groot om dit niet naar bovenschools niveau te hoeven trekken.

Betreffende financiën is het uiteindelijk noodzakelijk om de grondslagen voor zowel de activa en passiva alsmede het resultaat voor beide organisatie op dezelfde manier te hanteren.

Harmonisatie naar een éénduidige administratie in de toekomst is van belang. Op dit moment werken beide organisaties al met eenzelfde financieel softwaresysteem (Afas/profit), hetzelfde geldt voor de personeels- en salarisadministratie (Merces/HR2day).

OUDERBIJDAGEN EN ANDERE PRIVATE GELDSTROMEN

Het Erasmus heeft met uitzondering van de ouderbijdrage geen private geldstroom en er worden derhalve ook geen doorlopende verplichtingen uit gefinancierd.

De OSG Hengelo heeft naast de ouderbijdrage een geringe private geldstroom uit de verhuur van de sportzalen van de verschillende scholen, echter zijn deze bedragen zeer gering op de totale begroting van de organisatie.

De ouderbijdrage bij Het Erasmus wordt jaarlijks per locatie vastgesteld. Voor de OSG Hengelo wordt het basisdeel van de ouderbijdrage gezamenlijk door de scholen en GMR vastgesteld met de mogelijkheid voor een aanvullende deel dat door de scholen en de VMR individueel wordt vastgesteld. Het doel is om de bijdrage zo laag mogelijk te houden. De inning loopt op dit moment terug vanwege de benadrukking van de vrijwilligheid van de bijdrage mogelijk speelt ook de huidige inflatiecrisis hierbij een rol. Voor beide scholen geldt dat er geen directe personeelskosten komen ten laste van de ouderbijdrage. Voor beide scholen is de ouderbijdrage onvoldoende om de activiteiten mee te bekostigen, deze worden aanvullend gefinancierd uit de budgetten van de scholen. Er worden derhalve geen private reserves gevormd als gevolg van overtollige middelen uit de ouderbijdrage.

PRIVATE RESERVES

Zowel Het Erasmus als OSG Hengelo beschikken nog over private reserves die gevormd zijn uit het voormalige leermiddelenfonds. De omvang is circa € 666.000,- respectievelijk € 323.000 voor de beide stichtingen.

HET
ERASMUS

LEERLINGENPROGNOSE MIDDELLANGE TERMIJN

Door VOION is er in maart 2023 een leerlingenprognose gemaakt voor alle scholen in Nederland. Om de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen voor zowel de Het Erasmus als OSG Hengelo op de lange termijn weer te geven zijn onderstaand in tabelvorm deze cijfers opgenomen.

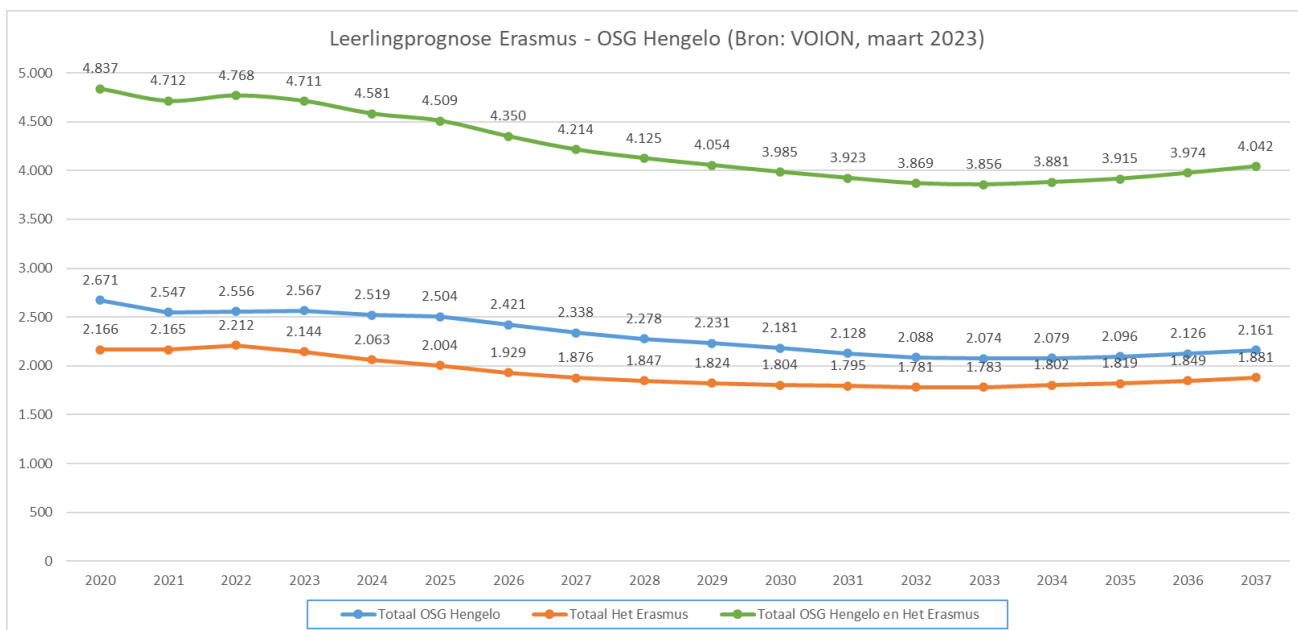
HET ERASMUS																		
Leerlingenprognose	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Openbare SGM Erasmus (H/H/V)	1.367	1.536	1.408	1.397	1.343	1.297	1.246	1.202	1.177	1.166	1.154	1.145	1.135	1.131	1.139	1.151	1.167	1.188
Openbare SGM Erasmus (Alma College)	494	303	310	301	288	281	261	256	255	253	251	248	245	246	249	252	257	261
Openbare SGM Erasmus (ISK)	117	159	337	284	271	267	266	267	266	258	254	258	257	262	269	269	276	281
PRO Erasmus	188	167	157	162	162	159	156	152	149	147	145	144	143	143	144	146	148	151
Totaal Het Erasmus	2.166	2.165	2.212	2.144	2.063	2.004	1.929	1.876	1.847	1.824	1.804	1.795	1.781	1.783	1.802	1.819	1.849	1.881

OSG Hengelo																		
Leerlingenprognose	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
C.T. Stork College	288	263	242	221	167	163	171	168	165	161	157	153	151	152	154	157	160	162
Montessori College Twente	1.423	1.371	1.443	1.481	1.457	1.418	1.332	1.267	1.227	1.201	1.174	1.144	1.122	1.114	1.116	1.124	1.140	1.157
Bataafs Lyceum	745	701	670	668	698	731	729	718	707	692	678	662	648	642	644	648	656	669
t Genseler	215	212	201	198	196	192	188	185	181	177	173	169	166	165	166	167	170	173
Totaal OSG Hengelo	2.671	2.547	2.556	2.567	2.519	2.504	2.421	2.338	2.278	2.231	2.181	2.128	2.088	2.074	2.079	2.096	2.126	2.161

HET ERASMUS - OSG HENGelo																			
Leerlingenprognose	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	
Totaal OSG Hengelo en Het Erasmus	4.837	4.712	4.768	4.711	4.581	4.509	4.350	4.214	4.125	4.054	3.985	3.923	3.869	3.856	3.881	3.915	3.974	4.042	

Uit bovenstaande leerlingenprognoses blijkt dat gezien de verwachte daling van het aantal leerlingen het verstandig is voor beide entiteiten zich volledig te focussen op een mogelijke samenwerking. Meer leerlingen voor 1 entiteit geeft nl. de mogelijkheid tot een betere taakverdeling alsmede effectievere inzet van medewerkers en deling van kennis tussen medewerkers (zie hiervoor ook de genoemde kansen op pagina 5).

In onderstaande figuur wordt dit grafisch weergegeven.

De cijfers in 2020, 2021 en 2022 zijn gebaseerd op de gerealiseerde aantallen leerlingen.

**HET
ERASMUS**

VERBONDEN PARTIJEN

De volgende partijen zijn aan de organisatie verbonden:

- Participatie Stichting facilitair beheer van Renneslaan (30% Het Erasmus)
- Participatie Alma College 30% (Het Erasmus)
- CT Stork College 30% (OSG Hengelo)

BRONNEN

- Jaarrekening 2021 Het Erasmus en OSG Hengelo
- Begroting 2023-2026 Het Erasmus / Begroting 2023-2027 OSG Hengelo
- Accountantsverslag 2021 Het Erasmus en OSG Hengelo
- Managementletter 2022 Erasmus en OSG Hengelo